

Alman ekonomisi sanayiden hizmetler sektörüne kayıyor

→ Hazırlayan: Gülder DEMİR - gulder.demir@dunya.com

Almanya; sınırları içinde yaşayan beş milyona yakın Türk nüfusunun etkisiyle Türkiye'nin ihracat-ithalat ve yatırımlar konusunda bir numaraları ekonomik partneri konumunda...

En gelişmiş sanayi uluslarından biri olan Almanya, bugün ABD ve Japonya'nın ardından dünyanın en büyük ulusal ekonomi konumunda. 82,5 milyonluk nüfusuyla da Avrupa Birliği'nin (AB) en büyük ve en önemli pazarı oluyor. Dünyanın önde gelen ihracatçı ülkesinin dış satım geliri, yılda 900 milyar doların üzerinde ve artmaya devam ediyor.

Tüm Batılı sanayi ülkelerinde olduğu gibi Almanya'nın sanayisi de yıllardır yapısal bir dönüşüm geçirmekte. Sanayisinin önemi eskiye

oranla azalırken hizmet sektörü sanayinin yerini almakta. Yine de sanayi, Alman ekonomisinin en önemli sektörü olmayı sürdürmekte ve Büyük Britanya ya da ABD gibi büyük sanayi ülkelerine göre daha geniş bir temel üzerinde yükselmekte. Nitekim Almanya'da çalışanların sekiz milyonu sanayide istihdam edilmekte. Geleneksel sanayi dalları arasında yer alan tekstil ya da demir-çelik sanayisi gibi alanlarda son dönemlerde pazarların küçülmesi ve düşük ücret uygulanan ülkelerin rekabeti yüzünden büyük gerilemeler gözlenmiş. Buna paralel olarak örneğin ilaç sanayisinde olduğu gibi Alman kökenli firmaların yabancı firmalarla yaptıkları evliliklerle veya firmanın yabancılar tarafından satın alınmasıyla mülkiyet kısmen veya tamamen yabancı firmalara geçmiş durumda.

KÜRESELLEŞEN DÜNYA TİCARETİNDE ALMANYA'NIN KONUMU

Almanya'nın ekonomisinin ihracat odaklı yapısından dolayı açık pazarlar Alman ekonomisi açısından özel bir önem taşıyor. En önemli ticari ortakları Fransa, ABD ve Büyük Britanya. 2004 yılında Fransa'ya 75 milyar Euro, ABD'ye 65 milyar Euro ve Büyük Britanya'ya da 61 milyar Euro mal ve hizmet ihracı gerçekleştirildi. Mayıs 2004'te Avrupa Birliği'nin doğuya doğru genişlemesiyle, "eski" AB üyelerinin yanı sıra AB'ye yeni katılan Doğu Avrupa ülkeleriyle gerçekleşen ticaret hacminin belirgin bir şekilde arttığı gözlemlendi. Bu gelişme aslında 90'ların başından beri Almanya'nın sanayi üretiminin, bu ülkelere ya da Doğu Asya ülkelerine kaymaya başlamasının bir uzantısı durumunda. Böylelikle Alman firmalarının Avrupa'daki eski Doğu Bloku ülkelerinde istihdam ettiği çalışan sayısı 1990 yılında sıfıra yakınken 2001/2002 yıllarında 830 bine dayandı. Günümüzde toplam ihracatın yaklaşık yüzde onu bu ülkelere yapılıyor.

Çin ve Hindistan gibi Asya'nın atılım halindeki ülkeleriyle Almanya arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin önemi de her geçen gün artmakta. Çin'e 2004 yılında 21 milyar Euro tutarında mal ve hizmet ihracatı gerçekleştirilirken bu ülkeden 32 milyar Euro'luk ithalat yapıldı. Hindistan'a 3,2 milyar Euro ihracat, üç milyar Euro'luk da ithalat yapıldı. Alman ekonomisinin uluslararası rekabet gücünü, sadece Siemens gibi büyük kuruluşlar değil, bunlardan daha da önemlisi on binlerce küçük ve orta ölçekli işletme (500 çalışana kadar) sağlıyor. Özellikle makine sanayisi ve yan sanayide olduğu gibi gelecek vaat eden ve çoklukla firma kümeleşmesi (cluster) denen yapıda (aynı sektörde faaliyetlerde bulunan firmaların ve diğer kuruluşların aynı merkezde yoğunlaşması biçiminde) organize olan nanoteknoloji ve biyoteknoloji gibi alanlarda da orta ölçekli işletmeler ön plana çıkmakta. Sanayinin "amiral gemisi" niteliği kazanmış olan makine sanayisinde firmaların çoğunluğu 200'den az çalışan istihdam etmesine karşın, Alman makine sanayisi, dünyanın ihtiyaç duyduğu makine donanımlarını en yüksek kalitede üretmekte. Bu pazarda Almanya, dünya ticaretindeki yüzde

